

RESPECT PROTOCOL

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Anti-pestcoördinator, contactpersoon en vertrouwenspersoon	4
1.1 Anti-pestcoördinator	4
1.2 Contactpersoon	4
1.3 Vertrouwenspersoon	4
2. Definitie van plagen en pesten	5
2.1 Plagen en pesten	5
2.2 Signalen van pesterijen	5
2.3 Mogelijke oorzaken van pestgedrag	5
3. Aanpak van pesten	6
3.1 Preventie	6
3.2 Voorwaarden voor een goede aanpak van pesten	7
3.3 Wat doet de leerkracht op school	8
3.4 Wat doet u als ouder	9
3.5 Wat doe jij als leerling	10
3.6 Online pesten	10
4. Het stellen van grenzen	12
a. Pestgedrag bespreekbaar maken	12
b. Consequenties pestgedrag	12
5. Instemming	13

Inleiding

Op basisschool Klippeholm werken we met de Kanjertraining. We vinden het belangrijk om structureel aandacht te besteden aan de manier waarop we met elkaar omgaan. Daarom is er een respectprotocol vanuit het oogpunt van de Kanjertraining opgesteld. Dit respectprotocol heeft als doel te bewerkstelligen dat:

- *Alle kinderen zich op Klippeholm veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.*
- *Indien er zich ongewenste situaties voordoen alle partijen beschikken over regels en afspraken aan de hand waarvan er naar een oplossing gezocht kan worden.*
- *Allen die bij Klippeholm betrokken zijn mogen rekenen op steun en respect. Door regels en afspraken zichtbaar te maken, zijn kinderen en volwassenen beter in staat, als zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aan te spreken op deze regels en afspraken.*

Het respectprotocol maakt geen onderscheid tussen pesten en cyberpesten. Onder cyberpesten verstaan we het digitaal verzenden (of ontvangen) van informatie die tot doel heeft andere personen te ergeren, kwellen of intimideren. Wanneer er sprake is van (cyber)pesten, gaat de aanpak genoemd in het respectprotocol in werking.

Het respectprotocol is te vinden op de website van Klippeholm. Ouders worden verzocht het respectprotocol goed te lezen en na te komen.

Dit doen we wel	Dit doen we niet

Kanjer training

Meer weten?
Kijk dan op onze website www.kanjertraining.nl
info@kanjertraining.nl • telefoon (020) 548 94 05

1. Anti-pestcoördinator, contactpersoon en vertrouwenspersoon

Pesten gebeurt vaak achter de rug van degene die kan ingrijpen, zoals een leerkracht of de ouders. Wij leren de leerlingen dat zij altijd terecht kunnen bij hun ouders en elke leerkracht. Als de school signalen krijgt over pesten, zal dit met de ouders van de betrokken leerlingen worden besproken. Een goede samenwerking tussen school en ouders is cruciaal, zowel voor de pesters, als voor de leerlingen die gepest worden.

1.1 Anti-pestcoördinator

Wanneer er vanuit ouders of leerkrachten vragen of zorgen zijn over pestgedrag, kan dit bij de anti-pestcoördinator gemeld worden. Bij ons op school is dat Linda Verheij. Zij is op school ook de Kanjercoördinator. Zij ondersteunt ook de leerkrachten bij het signaleren van de leerlingen middels het kanjer volg- en adviessysteem en bespreekt met de leerkracht welke acties er uitgezet moeten worden. Waar nodig, is zij aanwezig bij de gesprekken met de ouders.

Contactgegevens Linda Verheij: lverheij@klippeholm.nl.

1.2 Contactpersoon

Elke basisschool heeft een contactpersoon. Een contactpersoon is een laagdrempelig aanspreekpunt op school voor zorgen of klachten. Bij ons op school is dat Karin Goemans. Zij is ook leerkracht en gedragspecialist bij ons op school. Wanneer er zorgen of klachten zijn rondom de school- of thuissituatie, kan dit aan haar in vertrouwen worden verteld. Er kan een e-mail worden gestuurd door ouders en/of leerlingen waarin ze hun zorgen kunnen verwoorden richting de contactpersoon. Karin gaat kijken of ze kan helpen bemiddelen bij de zorg of klacht, maar gaat er inhoudelijk niet diep op in. Haar rol bestaat uit:

- De klager in contact brengen met diegene op school die de klacht of vraag kan wegnemen.
- Als het nodig is, wijst ze de weg naar de vertrouwenspersoon waaraan de klacht ingediend kan worden.

Contactgegevens Karin Goemans: kgoemans@klippeholm.nl.

1.3 Vertrouwenspersoon

De taken van de vertrouwenspersoon zijn veel uitgebreider dan die van de contactpersoon. De vertrouwenspersoon informeert, adviseert en begeleidt de klager tijdens de behandeling van de klacht, ook bij de klachtencommissie. Bij ernstige klachten over (vermoedelijke) ongewenste intimiteiten of klachten over de schoolsituatie kan men hier naar toe gaan. Als de vertrouwenspersoon niet kan bemiddelen in het probleem, dan heeft de klager recht om een klacht in te dienen. De vertrouwenspersoon kan hierbij helpen. Gaat de klacht over mogelijk strafbare feiten, dan kan de vertrouwenspersoon helpen aangifte te doen bij politie en justitie. Deze klacht moet worden ingediend bij het schoolbestuur of bij de klachtencommissie.

Als vertrouwenspersoon is aan onze school verbonden:

Mevr. Vivian Donker
v.donker@onderwijsadvies.nl
tel. 0182-556494

2. Definitie van plagen en pesten

2.1 Plagen en pesten

Plagen is vaak een incidenteel, onbezonnen en spontaan negatief gedrag. M.a.w. het is eerder een onschuldige, eenmalige activiteit waarbij humor een rol kan spelen. Het plagen speelt zich af tussen twee leerlingen (of groepen) van min of meer gelijke sterkten. Het gaat om een prikkelend spelletje, dat door geen van de betrokkenen als bedreigend of echt vervelend wordt ervaren. De leerlingen leren in deze situatie(s) om met conflicten om te gaan. Dit is een vaardigheid die in hun latere leven van pas komt bij conflicthantering. Bij plagen is er sprake van incidenten en van een gelijke machtsverhouding. Er is geen winnaar of verliezer. Men loopt geen (blijvende) psychische en/of fysieke schade op.

Pesten is het systematisch psychisch en/of fysiek mishandelen van één of meer leerlingen, die niet in staat zijn zichzelf te verdedigen. Bij pesten kan een onderscheid gemaakt worden tussen incidenteel pesten en structureel pesten. Sommige leerlingen zijn continu slachtoffer van pesten. Sommige leerlingen gedragen zich continu als pesters. De leerkracht weet niet altijd wat er zich afspeelt tussen de leerlingen onderling. De leerkracht moet hierover ook worden geïnformeerd door de leerlingen zelf en ouders. Om die reden is het van belang dat ouders en leerkrachten goed samenwerken om een goede sfeer op school te behouden.

Vanaf groep 1 leren de leerlingen het verschil tussen klikken (iets vertellen wat een andere leerling heeft gedaan waarbij andere leerlingen geen nadeel ondervinden) en vertellen.

Een belangrijke stelregel is dat leerlingen hun zorgen leren delen met iemand die ze vertrouwen, zoals hun vader, moeder of de leerkracht.

2.2 Signalen van pesterijen (kunnen o.a. zijn):

- altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen
- zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- briefjes doorgeven/sms
- beledigen
- opmerkingen maken over kleding
- isoleren
- buiten school opwachten, slaan of schoppen
- op weg naar huis achterna rijden
- naar het huis van het slachtoffer gaan
- bezittingen afpakken
- schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer
- somatische klachten

Deze lijst kan nog verder worden uitgebreid. Leerkrachten en ouders moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen bij normoverschrijdend gedrag.

2.3 Mogelijke oorzaken van pestgedrag

- Een problematische thuissituatie
- Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten gevoel).
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt.
- Voortdurend met elkaar de competitie aangaan.
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt.

3. Aanpak van pesten

3.1 Preventie

3.1.1 Kanjertraining

Op school werken we samen aan een klimaat met vriendelijke en respectvolle omgangsvormen. Dit doen we gestructureerd in alle groepen middels de Kanjertraining. De school zet middels de Kanjerlessen in op het versterken van het onderling vertrouwen en het besef dat het goed is elkaar te helpen. Binnen dat kader speelt niemand de baas, hebben we plezier met elkaar en ben je of blijf je niet zielig.

Duidelijk wordt gesteld dat de leerlingen ten opzichte van elkaar niet de baas zijn. De leerkracht daarentegen is op school “de baas/het gezag” en de ouders zijn dat thuis.

De manier waarop we met elkaar willen omgaan maken we expliciet door de 5 Kanjerregels na te leven. Deze 5 Kanjerregels hangen in alle lokalen en de andere posters van de Kanjertraining zijn op andere plaatsen binnen de school goed zichtbaar opgehangen. Middels het respectprotocol, de Paperclip, Kanjertraining ouderavond en Kanjerouderlessen worden de ouders geïnformeerd met deze regels.

Deze zijn:

- We vertrouwen elkaar
- We helpen elkaar
- Niemand speelt de baas
- Niemand lacht uit
- Niemand blijft zielig

Met de leerlingen wordt het respectprotocol bij de start van ieder nieuw schooljaar doorgenomen aan de hand van klassenafspraken. We vinden het belangrijk dat ouders en leerlingen weten op welke manier we werken aan een vriendelijk klimaat op school en willen duidelijkheid geven over de waarop manier we pesten of ander niet respectvol gedrag aanpakken mocht het zich voordoen.

Pesten is een probleem van alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste leerlingen, pestkoppen en de zwijgende groep), leerkrachten en ouders.

Als pesten optreedt, signaleren leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat en zullen duidelijk stelling nemen. Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van de Kanjercoördinator of de directeur nodig. Zij kunnen in samenwerking met de leerkracht het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.

Met behulp van de Kanjerlessen doet de school aan preventie. Kernpunten in de aanpak:

- a. De Kanjerafspraken.
- b. Denk goed over jezelf en de ander.
- c. Pieker niet in je uppie, maar deel je zorgen met de ander, bij voorkeur met je ouders.

- d. Denk oplossingsgericht.
 - e. Geef op een nette manier je mening en doe je voordeel met kritiek die je krijgt.
 - f. De school maakt onderscheid tussen onvermogen en onwil:
 - I. Is er sprake van onvermogen, dan mag deze leerling erop vertrouwen dat hiermee rekening wordt gehouden. Deze leerling heeft veel te leren in een moeizaam proces. De omgeving heeft daar begrip voor.
 - II. Is er sprake van onwil, dan krijgt deze leerling een grens gesteld, ook als dat samengaat met onvermogen. Bij onwil kan geen beroep meer worden gedaan op begrip vanuit de omgeving. Die rek is eruit. Het kan namelijk niet zo zijn dat de omgeving overal rekening mee moet houden, en dat de onwillige leerling om wat voor reden dan ook “de eigen gang” mag gaan.
 - g. Hulp in de vorm van een maatje/buddy/tutor (bemiddeling)
 - h. Duidelijk schoolbeleid en handhaving ervan.
 - i. Om het gedrag van onze leerlingen beter te kunnen verkennen en interpreteren en meer zicht te krijgen op wat hen bezig houdt (emoties, motivatie, angsten, zelfbeeld etc.) zal het Kanjer LVS (KanVas) gebruikt worden. Vanuit deze informatie zal er een vertaalslag gemaakt worden naar de kanjerlessen op groepsniveau en kan er preventief worden gehandeld. Wij maken gebruik van:

1. Leerlingvragenlijst	voor groep 5 t/m 8
2. Docentenvragenlijst en adviessysteem	voor groep 1 t/m 8
3. Sociogram op basis van cijfers	voor groep 5 t/m 8
4. Sociogram op basis van smileys	voor groep 2 t/m 4
5. Sociale Veiligheidslijst	voor groep 5 t/m 8
- De bovenstaande items staan beschreven in het Kanjerbeleidsplan van de school.

3.1.2 Het rollenspel

De Kanjertraining richt zich op meer dan pesten alleen. Leerlingen leren om te gaan met vervelend gedrag van een ander. Leerlingen die zich misdragen worden aangesproken op hun verantwoordelijkheid en hun verlangen het goed te doen. De meeste leerlingen bedoelen het goed, maar “het kan er behoorlijk brutaal uitkomen”. Daarin wijkt een kind niet af van veel volwassenen. Als zoiets zich voordoet, dan is het goed dat de leerling wordt gecorrigeerd. Omdat de leerkrachten en ouders niet alles zien, is het van belang dat leerlingen zelf ook enige zelfredzaamheid vertonen. Leerlingen kunnen best aan elkaar vertellen dat ze last hebben van bepaald gedrag. Omdat kinderen, op een enkeling na, niet vervelend willen doen, zijn op dit niveau de meeste problemen op te lossen. In de Kanjertraining wordt expliciet geoefend in rollenspelen hoe je kunt reageren op vervelend gedrag. Dit gebeurt met gedragsrollen met behulp van verschillende petten.

Leerlingen leren rechtop te staan, de ander aan te kijken en te zeggen: “Ik vind dit vervelend, wil je ermee stoppen?”. Vervolgens lopen ze naar een andere leerling die ze kunnen vertrouwen (een “maatje”). Daar gaat de leerling niet zeuren, maar gaat samen met het maatje iets anders doen. Als het op deze manier niet oplost, dan gaat het kind samen met zijn/haar maatje naar de juf of meester. Tijdens dit rollenspel hebben medeklasgenoten de neiging om te giechelen om het grensoverschrijdend gedrag van de uitdager. Aan deze leerlingen wordt duidelijk gemaakt dat dit giechelgedrag het pestgedrag van de uitdager versterkt. Ze geven als het ware “benzine” aan vervelend gedrag. Zo oefent niet alleen de gepeste maar ook de omstander.

3.1.3 Gouden en Zilveren Weken

Ieder schooljaar maken wij gebruik van de Gouden- en Zilveren Weken. De eerste weken van het schooljaar – de Gouden Weken zijn bepalend voor het creëren van een fijne sfeer in de groep. Leerlingen verkennen elkaar, de leerkracht en de regels. In deze periode worden de normen en waarden van een groep bepaald. De leerkracht speelt in deze fase een belangrijke rol in het stimuleren van een positieve groepsvorming.

De periode na de kerstvakantie starten de Zilveren Weken. De Zilveren Weken zijn geschikt om met elkaar stil te staan bij de sfeer en dynamiek in de groep. Er wordt met elkaar teruggeblikt en vooruit gekeken, om zo opnieuw de norm te bepalen en te werken aan een fijne en veilige groep.

3.2 Voorwaarden voor een goede aanpak van pesten

Op onze school willen wij als team een klimaat scheppen waarin het mogelijk is dat de pester zelf zijn/haar gedrag met hulp gaat veranderen, dat de meelopers zelf hun houding en gedrag kunnen veranderen.

De school kiest er echter niet voor om leerlingen te beoordelen als behorend bij “kwaad of goed”. Ieder mens maakt wel eens fouten. Leerlingen staan in emotioneel opzicht “onder en boven de wet”. De weg van de mens, en die van het kind in het bijzonder, gaat met vallen en opstaan. Leerlingen hebben het recht daarin te worden begeleid en te worden opgevoed. Ouders hebben die opvoedingsplicht evenals leerkrachten. In gesprek met leerlingen (en ouders) wordt de voorwaarde gehanteerd dat binnen de kaders van de Nederlandse wetgeving veel mag zolang je rekening houdt met elkaar. Jij hoeft je niet onveilig te voelen door het gedrag van de ander, en die ander hoeft zich niet onveilig te voelen door jouw gedrag.

Als een conflict zich tussen leerlingen afspeelt, dan zal de school kiezen voor een **oplossingsgerichte aanpak**. Dat wil zeggen: de school zoekt een oplossing die alle partijen (zo veel mogelijk) recht doet, en borgt gemaakte afspraken. Een oplossingsgerichte aanpak is te onderscheiden van een wraak- en haatgerichte aanpak (vormen van bedreiging en kwaadsprekerijen) of een zeurgerichte aanpak (indirecte kwaadsprekerijen en slachtofferschap). Kortom: doe elkaar recht.

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Ook ouders hebben dus de verantwoordelijkheid om een pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen: het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders andermans kind een lesje gaan leren, met het doel de problemen voor het eigen kind op te lossen. Bij problemen van pesten of agressie zullen de leerkrachten, directie en ouders hun verantwoordelijkheid nemen en overleg voeren met elkaar, met het doel een goede oplossing te vinden die ook in de toekomst houdbaar is. Voorbeeldgedrag van leerkrachten en ouders is van groot belang. Er zal minder worden gepest als duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar (fatsoensnormen), waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met verbaal of fysiek geweld worden opgelost. Agressief gedrag van leerlingen, ouders en leerkrachten wordt niet geaccepteerd.

Alle betrokkenen nemen duidelijk stelling tegen dergelijke gedragingen. In de praktijk:

- Leerlingen die handelen uit onvermogen, zijn goed te corrigeren als hun ouders goed samenwerken met de leerkrachten.
- Leerlingen die handelen uit onvermogen zijn moeilijk te corrigeren als hun ouders dat onvermogen als excuus voor vertoond wangedrag gebruiken.
- Leerlingen die zich willen misdragen zijn snel te corrigeren (omdat er geen onvermogen meespeelt) als ouders op dezelfde lijn zitten als school.
- Leerlingen die zich willen misdragen, zijn niet te corrigeren als ouders het een probleem van school vinden.

3.3 Wat doet de leerkracht op school

3.3.1. Voorbeeldgedrag

U mag verwachten dat de leerkrachten van de school respectvol omgaan met uw kind en met u als ouder. U mag verwachten dat de leerkrachten onderling respectvol met elkaar omgaan. Zij zijn zich bewust van het gezegde: “een goed voorbeeld doet goed volgen”. Het voorbeeldgedrag van de leerkracht nodigt leerlingen uit om over te stappen op wederzijds respect. Doet zich een probleem voor op school, dan gaan leerkrachten daarmee oplossingsgericht aan de slag samen met andere leerlingen, hun ouders, de leerkracht, de school en de buurt.

Leerkrachten spreken op een respectvolle manier over leerlingen, ouders en collega's.

Zoek elkaars geluk. Doe elkaar recht. Ik voel mij goed als we een oplossing hebben gevonden waarbij jij je ook goed voelt. Doe aardig en welgemanierd, in deze opvatting wordt geweld zinloos.

3.3.2 Begeleiding van de gepeste leerling (suggesties)

- Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest?
- Nagaan hoe de leerling reageert, wat doet hij/zij voor, tijdens en na het pesten.
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
- Zoeken en oefenen van een andere reactie. Bijv. je maatje opzoeken en iets leuks gaan doen.
- De gepeste leerling in laten zien waarom een ander kind pest.

- Nagaan welke oplossing de leerling zelf wil. Uitproberen en op terugkomen of het werkt.
- Sterke kanten van de leerling benadrukken.
- Belonen (schouderklopje, compliment..) als de leerling zich anders/beter opstelt.
- Praten met de ouders van de gepeste leerling(en) en de ouders van de pester(s).
- De gepeste leerling niet over beschermen, bijv. naar school brengen of "ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen". Hiermee plaats je de gepeste leerling juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten nog toe kan nemen.
- Inschakelen van hulp: sociale vaardigheidstrainingen, jeugdgezondheidszorg, huisarts, GGD, bureau Jeugdzorg.

3.3.3 Begeleiding van de pester (suggesties)

- Praten: zoeken naar de reden van het ruzie maken/pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen).
- Laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste.
- Excuses aan laten bieden.
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de leerling heeft.
- Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel: straffen als de leerling pest, belonen (schouderklopje, compliment) als de leerling zich aan de regels houdt.
- De leerling leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de "stop-eerst-nadenken-houding" of een andere manier van gedrag aanleren.
- Contact tussen ouders en school: elkaar informeren en overleggen. Inleven in de leerling: wat is de oorzaak van het pesten?
- Zoeken van een sport/club: waar de leerling kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
- Inschakelen van hulp: sociale vaardigheidstraining, jeugdgezondheidszorg, huisarts, GGD, bureau Jeugdzorg.

3.4 Wat doet u als ouder

3.4.1 Wat verwacht school van u als ouder

Het oplossen van conflicten tussen leerlingen is zelden een probleem, als er wordt samengewerkt. Van de ouders wordt verwacht dat zij zich aan de volgende vuistregels houden:

- Als u zich zorgen maakt over het welzijn van uw kind, of het welzijn van andermans kind, dan overlegt u met de school. Uitgangspunt daarbij is dat u in gesprek gaat met het doel een oplossing te zoeken die goed is voor u en uw kind, maar ook goed voor de andere kinderen. De school is hierin uw partner.
- U spreekt met respect over elkaars kinderen, opvoeding en leerkrachten.
- U spreekt andermans kind niet aan op zijn/haar gedrag in een conflictsituatie.
- Als ouder kent u het verschil tussen overleg waarin zorg wordt gedeeld of een oplossing wordt gezocht.
- U doet niet aan kwaadsprekerij/achterklap.
- U beseft dat ook uw kind zich kan gedragen als de zwarte, rode of gele pet. Ook uw kind kan pesten of gepest worden.
- U neemt het probleem serieus.
- U stimuleert uw kind om pestgedrag bijtijds te vertellen aan de groepsleerkracht.
- U biedt hulp aan uw kind en probeert achter de mogelijke oorzaken te komen van het gedrag van uw kind.
- U schakelt eventueel een expert in als u dat nodig vindt of als school dat aangeeft.

3.4.2 Ouders van de gepeste kinderen (suggesties)

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans gepest te worden.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terugkomen.

- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

3.4.3 Ouders van pesters (suggesties)

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van de school staat.

3.4.4 Alle ouders van de zwiigende meerderheid (suggesties)

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

3.5 Wat doe jij als leerling

3.5.1 Respect voor anderen

- Spreek met respect over je ouders. Uiteindelijk bepalen je ouders wat wel en niet kan.
- Spreek met respect over je school. Uiteindelijk bepalen de leerkrachten wat wel en niet kan op school.
- Spreek met respect over andere kinderen. Beheers jezelf. Blijf fatsoenlijk, daar bereik je het meeste mee.

Je juf/meester is hiervoor het aanspreekpunt als dit moeilijk voor je is.

- Spreek met respect over jezelf. Ook jij mag er zijn. Als je daaraan twijfelt, spreek dan met je ouders en/of je juf/meester.

3.5.2 Omgaan met pestgedrag

Het is belangrijk pestgedrag bespreekbaar te maken bij iemand die je vertrouwt en de principes van de Kanjertraining toe te passen. Je probeert het eerst zelf op te lossen en lukt dit niet dan ga je naar je maatje. Stopt het vervelende gedrag niet, dan vraag je aan je juf/meester of die wilt helpen een ruzie op te lossen.

3.6 Online pesten

3.6.1 Online pesten (cyberpesten)

Online pesten (Cyberpesten) is het pesten of misbruiken via het internet en via mobiele telefoon. Online pesten kan nog veel harder zijn dan pesten in het gewone, dagelijkse leven. Dit komt doordat de pesters gemakkelijk anoniem kunnen blijven en de reikwijdte van het internet veel groter is. Tegelijkertijd komen kinderen er op steeds jongere leeftijd mee in aanraking.

Hoe wordt er gepest?

- Pest-mail of gemene berichten via een (groeps) app waarin bijvoorbeeld wordt gescholden, beschuldigd, geroddeld of beledigd.
- Stalken: het stelselmatig lastig vallen van iemand door het blijven sturen van haatberichten of dreigementen worden verstuurd.
- Het tegenkomen van ongewenst materiaal zoals geweld.
- Ongewenst contact met vreemden

3.6.2 Het stappenplan voor de leerkracht na een melding van online pesten:

1. *Gesprek met de gepeste leerling*

Het is van belang dat de leerkracht:

- Deze leerling en diens klacht serieus neemt.
- Zich probeert in te leven in de leerling.
- Geen verwijten maakt. Dat maakt het onveilig voor de leerling, waardoor deze minder zal vertellen of zelfs helemaal niets meer zal vertellen.
- De leerling de tip geeft om de pester te blokkeren en/of te verwijderen wanneer het om digitaal pesten gaat.
- Bewaar de berichten. Probeer de berichten waarin het pestgedrag voorkomt te bewaren. Vertel leerlingen hoe ze dat kunnen doen (afdrukken, selecteren en kopiëren, gesprekken opslaan).

2. *Opsporen van de pester + gesprek met de pester.*

Als de pester niet bekend is, probeer deze dan op te sporen. Soms is de pester te achterhalen door uit te zoeken van welke computer of telefoon het bericht is verzonden.

Gesprek met de pester(s):

- In te gaan op wat er gaande is en door te vragen.
- Goed te luisteren naar de kant van het verhaal van deze leerling en dit serieus te nemen.
- Te wijzen op de mogelijke gevolgen voor de gepeste leerling.
- Duidelijk te maken dat de leerling zich schuldig maakt aan een ernstig feit en dat dit in sommige gevallen zelfs strafbaar is.

3. *Ouders/ verzorgers van de leerlingen op de hoogte stellen. Zowel van de gepeste leerling als de pester.*

- De leerkracht vraagt de ouders of zij de signalen herkennen.
- De leerkracht vertelt ouders/verzorgers dat het niet hun schuld is.
- De leerkracht informeert de ouders over de afspraken die met de leerlingen zijn gemaakt, wanneer het gesprek met hen al heeft plaatsgevonden.
- De leerkracht vertelt de ouders welke maatregelen zij kunnen nemen/wat zij kunnen doen.
- De leerkracht kan de ouders/verzorgers voor meer informatie verwijzen naar bijvoorbeeld: Het gratis telefoonnummer 0800-5010 (voorheen de onderwijstelefoon) of www.pestweb.nl. Zij kunnen antwoord geven op vragen van ouders/verzorgers.
- Adviseer aangifte wanneer nodig. In het geval dat een leerling stelselmatig wordt belaagd is er sprake van stalking en dan kunnen de ouders aangifte doen. Ook wanneer het slachtoffer lichamelijk letsel of materiële schade is toegebracht, kan de politie worden ingeschakeld. Zo nodig kun je verwijzen naar Bureau Slachtofferhulp (www.slachtofferhulp.nl, tel: 0900-0101).

3.6.3 Afspraken mobiele telefoons

Op onze school zijn er duidelijke afspraken rondom het gebruik van mobiele telefoons. Zo zijn mobiele telefoons alleen zichtbaar in de klas wanneer dit is aangegeven door de leerkracht en wordt er geen gebruik gemaakt van sociale media. Het mobieltje wordt door de leerling in de jas, tas, broekzak of laatje in klaslokaal bewaard. De leerlingen mogen hun telefoon ook bij de juf/meester afgeven, maar ook hier geldt dat het de eigen verantwoording van de leerling/ouders blijft.

Vanaf schooljaar 2024-2025 mogen kinderen op de basisschool geen gebruik meer maken van mobiele telefoons, tablets en smartwatches in de klas.

4. Het stellen van grenzen

De school heeft als uitgangspunt dat leerlingen zich niet willen misdragen. Maar het kan misgaan. Dat is niet erg. Het zijn leermomenten. "Hoe ga je het de volgende keer doen? Hoe herstel je de emotionele en/of materiële schade? Kunnen we op deze manier weer verder met elkaar?"

4.1 Pestgedrag bespreekbaar maken

Als er sprake is van (onderhuids) pestgedrag kan de groepsleerkracht besluiten dit eerst in algemene zin in de groep bespreekbaar te maken. Als er sprake is van pestgedrag kan de groepsleerkracht besluiten het voorval te bespreken met de pester of de gepeste. In veel gevallen zal de leerkracht proberen te zoeken naar een oplossing voor 'beide partijen'.

4.2 Consequenties pestgedrag

Pestgedrag kan niet zonder consequentie blijven. Hierbij onderscheiden we de volgende fases:

Fase 1:

- Gesprek met pester: bewustwording voor wat hij met het gepeste kind uithaalt.
- Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komt na een afgesproken periode in een kort gesprek met de pester opnieuw aan de orde.
- Time-out op een vast afgesproken plaats tijdens het buitenspelen (op het plein)
- Nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn. Een schriftelijke opdracht; bijvoorbeeld over de toedracht waarbij de leerlingen zijn of haar rol in het pestprobleem omschrijft.
- Een eerste contact met de ouders waarin het problematische gedrag wordt gemeld. De ouders wordt gevraagd met de leerling te spreken.
- De voorvallen worden in Parnassys genoteerd.

Fase 2:

- Als een leerling zich niet wil misdragen en ouders willen samenwerken met de school dan wordt een begeleidingsplan voor gedrag uitgewerkt. In dit begeleidingsplan worden gedragsdoelen, begeleiding en consequenties afgesproken. Het gesprek met de ouder wordt oplossingsgericht gevoerd. Bij onvoldoende effect wordt in overleg met ouders naar een andere oplossing gezocht.
- De directeur en IB-er worden op de hoogte gebracht van het probleem. De situatie/ leerling wordt tijdens een onderwijsteamoverleg besproken. Mede op grond van de bevindingen tijdens dit gesprek kan besloten worden over te gaan tot fase 3.

Fase 3:

- Kanjercontract kan worden opgesteld in overleg met directie, leerling, leerkracht en ouders.
- Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de Onderwijsbegeleidingsdienst, de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk. Deze actie vindt - indien mogelijk - plaats met toestemming van de ouders. De instanties kunnen in elk geval benaderd worden voor algemeen advies. Indien de toestemming van de ouders ontbreekt kan overleg plaatsvinden met de vertrouwenspersoon teneinde duidelijkheid te verkrijgen aangaande mogelijke vervolgstappen.

Fase 4:

Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school. Ook is het mogelijk een leerling voor een dag(-deel) te schorsen.

Fase 5:

- Als na diverse gesprekken blijkt dat een leerling zich wil misdragen en de ouders zijn van mening dat hun kind zich mag misdragen wordt de verwijderingsprocedure van Meer Primair (Beleid Toelating, Verwijdering en Schorsing van leerlingen Meer Primair) in werking gezet. Ouders worden hierover altijd geïnformeerd en uitgenodigd voor een gesprek.

Van alle fases dient een goede schriftelijke verslaglegging bijgehouden te worden in Parnassys.

5. Instemming

Het team van Klippeholm, de directie en de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit Respectprotocol en zal jaarlijks worden geëvalueerd.

Datum ondertekening: 26 juni 2024

Naam PMR lid: M. Sterk

Handtekening PMR lid:

~~M. Sterk~~

Naam directeur: S. Hellinga

Handtekening directeur:

Naam MR voorzitter: M. Bruijnes

Handtekening MR voorzitter:

